



אשירה

לקידום שיח רגשי חברתי
המחזק החרדי במשרד החינוך

כלי מוביל

פלייבק

שירה

פיוט: רנו גילו

מילים: ר' רפאל ענתבי

רנו גילו כל הברואים לאל הנאדר באלים
יום שמחה ומשטה ליהודים חק עלינו לדור דורים

זכר צדיק ירום הודו מרדכי ואסתר בת דודו
נעשה הנס על ידו הרגו לכל הצוררים

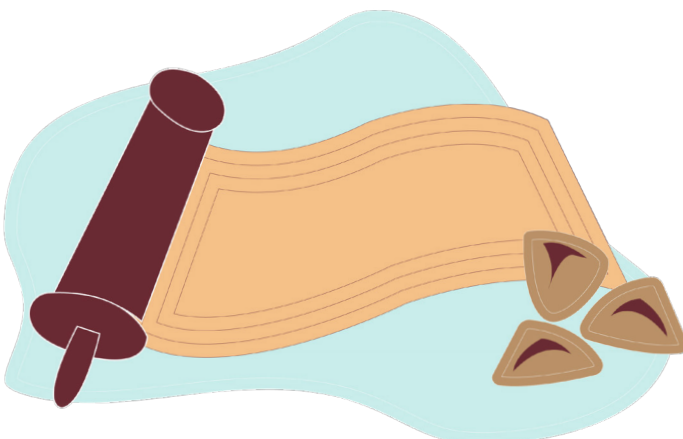
תלו המן בן המדתא על עץ חמשים אריכתא
ובניו אחריו עשריתא כלם בקורה סדורים

פרקן היה בי"ד ובט"ו מאויביהם נמלטו
בלילה עיני המלך הביטו שלח בקש הספרים

אויב חשב להיות ראש בימי מלך אחשורוש
נעשה אבל וחפוי ראש נבזה הוא לכל השרים

לשיר לאל שיר וגילה ביום מקרא המגלה
כי טוב מרדכי למלך נגלה וקרן לעמו הרים

חזק עם בני הגבירה ושלח מנחם במהרה
ותבנה לנו בית הבחירה אז נעלה עולות פרים



אודות השיר

זשיר לפורים במסורת יהודי חאלב (ארם צובא), שמחברו הוא ר' רפאל ענתבי, שנחשב לגדול משוררי ארם צובא. הפיוט פותח בשמחה ובקריאה לעולם כולו לשמוח בנס ההצלה של ימי הפורים, ממשיך ומתאר את הנס שנעשה באמצעות אסתר ומרדכי, תוך שהוא מבליט את הניגוד שבין מעמדו הרם של המן לבין מפלתו הקשה. השיר חוזר ומסיים בשמחה - שמחת ביאת המשיח, בניין בית המקדש וחידוש עבודת הקורבנות.

ר' רפאל ענתבי

נולד בשנת 1853 ליצחק ענתבי בעיר חלב שבסוריה.

שם משפחתו "ענתבי" הוא שם ניסבה, הנגזר משם העיר הטורקית גזיאנטפ, הנקראת בערבית "עין תאב" או "ענתאב", מקום מוצאו של אחד מאבות המשפחה.

בצעירותו התעוורר ונעזר בתלמידיו מבית המדרש "עבוד הררי" לשם העלאת שיריו על הכתב. על אף המגבלה הזאת, היה רבי רפאל תלמיד חכם, בקי בנגלה ובנסתר, ידיעותיו ולמדנותו מצאו את ביטויין במאות השירים שחיבר.

הרב ענתבי היה משורר פורה במיוחד שחיבר למעלה מ-400 פיוטים. מסופר עליו, שאף בעת שהיה משוחח שיחת חולין עם אנשים היה מתבל דבריו בחרוזים ולעיתים אף היה כותב שיר על השיחה.

לאחר עלייתו ארצה לירושלים היה בין ראשי המפיצים את מסורת שירת הבקשות, ועד יומו האחרון הוסיף עוד לחבר פיוטים.

בשנת 1893 ביקר בירושלים לרגל טקס הכתרתו של הרב יעקב שאול אלישר לתפקיד הראשון לציון, לרגל האירוע כתב שיר מיוחד והכשיר שתי מקהלות לשיר אותו. שם השיר הוא "ישא ברכה", כשם ספרו וכינויו של הרב אלישר.

בסוף ימיו עבר להתגורר בקהיר שבמצרים, שם נפטר בג' בכסלו תרע"ט (1919) (מתוך אתר האנציקלופדיה היהודית).

אודות השיר

הפיוט רנו גילו

ערכים מובילים בפיוט:

- הכרת הטוב
- ציפייה לגאולה
- עבודת ד' מתוך שמחה.

פירוש ושיבוצים

אודות השיר

הפיוט רנו גילו

- **רְנו גִּילּוֹ:** הפיוט קורא לכל הברואים לשמוח בשמחת הפורים ועל הנס שנעשה בו.
- **לֵאל הַנָּאָדָר בְּאֵלִים:** הקב"ה, שהוא האדיר מכל האלים, כנאמר בשירת הים (שמות, ט"ו, י"א): מִי כִמְכָה בְּאֵלִים ד' מִי כִמְכָה נֶאֱדָר בְּקֶדֶשׁ.
- **חֵק עֲלִינוּ לְדוֹר דּוֹרִים:** עם ישראל קיבל על עצמו לחוג את ימי הפורים לדורותיהם (על פי אסתר, ט', כ"ח): וְהַיְמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים בְּכָל דּוֹר וָדוֹר מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה מְדִינָה וּמְדִינָה וְעִיר וְעִיר ...
- **עַל עֵץ חֲמִשִּׁים אֲרִיכָתָא:** אורכו של העץ שעליו תלו את המן היה חמישים אמה, (על פי אסתר ה', י"ד): יַעֲשֵׂנוּ עֵץ גְּבוֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה.
- **עֲשְׂרֵיתָא:** עשרת בני המן.
- **כָּלֶם בְּקוֹרָה סְדוּרִים:** כל בניו נתלו על העץ.
- **נִבְזָה הוּא לְכָל הַשָּׂרִים:** בסוף נתבזה המן גם בעיני סריסי המלך.
- **וְקָרַן לַעֲמוֹ הָרִים:** מרדכי, אשר הפך להיות משנה למלך אחשורוש ובכך נתנשא מעמדו של כל היהודים (על פי אסתר י', ג'): כִּי מְרַדְּכִי הַיְּהוּדִי מִשָּׁנָה לַמֶּלֶךְ אַחֲשֻׁרֹשׁ וְגָדוֹל לַיְּהוּדִים.
- **עַם בְּנֵי הַגְּבִירָה:** עם ישראל, בניה של שרה, שהיא הגבירה, לעומת האומות, שהם בני השפחה הגר.
- **מִנְחָם:** אחד משמותיו של המשיח (סנהדרין, צ"ח, ע"ב).

שיח רגשי

הפיוט
'רנו גילו'

כיתות א-ג

הפיוט
'רנו גילו'

כיתות ד-ו

נושא המפגש:

הפיוט קורא לשמוח בנס פורים.

בדרך כלל נרגיש שמחה בעקבות אירוע חיובי, או שפירשנו אותו כחיובי עבורנו. להבעת שמחה דרכים מגוונות, חלקן אדפטיביות וחלקן פחות. מחקרים חברתיים מציינים, כי אנשים המביעים את שמחתם בדרך אדפטיבית זוכים לאהדה חברתית גבוהה יותר.

כיתות א'-ג',

הכינו מראש:

- חמש תמונות של אירועים שמחים. לדוגמה: לידת תינוק (תמונה של תינוק), יום הולדת (תמונה של מתנה) וכן הלאה.
- מדליית נייר/בריסטול לכל תלמיד, שעליה מודפס "שימחת אותי!"

מהלך הפעילות

תלו את התמונות על הלוח.

שאלו את התלמידים:

- מה משותף לכל התמונות? (בכולן אירועים משמחים).
- מי יכול לשתף בחוויה משמחת שחווה לאחרונה? הקשיבו לתלמיד או שניים.
- איך ראו עליכם שאתם שמחים?

הסבירו, ששמחה אפשר להביע בדרכים שונות. אפשר לחייך, לצחוק בקול, לרקוד, לשיר, לכתוב מכתב תודה וכן הלאה.

בקשו מהתלמידים שיתנו רעיונות נוספים להביע שמחה.

הסבירו, שאנשים שמחים אהובים יותר, כי מצב רוחם הטוב משפיע עלינו ונעים לנו להיות שמחים.

חלקו לכל תלמיד מדליית נייר, שעליה כתוב "שימחת אותי!" והציעו להם להעניק אותה במהלך היממה הקרובה למישהו שגרם להם להרגיש שמחה, בכיתה או בבית.

מומלץ להתעניין למחרת מי חילק את המדליה ומתי.

כיתות ד'-ו'

הכינו מראש

- מדליית נייר/בריסטול לכל תלמיד, שעליה מודפס "תפסתי אותך שמח!"

מהלך הפעילות

בקשו מהתלמידים לשתף באירועים שמחים שקרו להם לאחרונה.

כתבו אותם על הלוח.

שיח רגשי

הפיוט
'רנו גילו'
כיתות ד-ו

הפיוט
'רנו גילו'

כיתות ז-ח

הסבירו, כי ישנם אירועים משמחים על פי מעגל החיים (יום הולדת, חתונה, בר מצווה) וישנן חוויות אחרות המשמחות אותנו (מחמאה, ציון טוב, פעילות חברתית).

חלקו את התלמידים לזוגות ובקשו מהם לבחור שניים עד שלושה אירועים מהלוח (אפשר אחרים) ולדון כיצד רואים על מי שחווה אותם שהוא שמח.

במליאה, **הזמינו** את התלמידים לשתף בדרכים מגוונות להבעת שמחה, כפי שעלו בדיון.

סכמו, ששמחה אפשר להביע בדרכים שונות. אפשר לחייך, לצחוק בקול, לרקוד, לשיר, לכתוב מכתב תודה וכן הלאה. אפשר גם לציין שיש דרכים לגיטימיות להראות שמחה ויש דרכים לא לגיטימיות (למשל, לא לגיטימי להשמיע מוזיקה גבוהה בשעה מאוחרת).

הסבירו שאנשים שמחים אהובים יותר, כי מצב הרוח הטוב שלהם משפיע עלינו ונעים לנו להיות שמחים.

חלקו לכל תלמיד מדליית נייר שעליה כתוב: "תפסתי אותך שמח!" והציעו שיעניקו אותה במהלך היממה הקרובה למישהו שהם מזהים שמצב רוחו טוב, בכיתה או בבית.

מומלץ להכין את התלמידים למצב שבו מקבל המדליה יטען שהוא לא שמח כרגע. במקרה כזה, הציעו להם להמתין ולהעניק את המדליה למישהו אחר.

מומלץ להתעניין למחרת מי חילק את המדליה ומתי.

כיתות ז'-ח'

הכינו מראש

• שני אירועים שבהם האחד רצה לשמח את השני אך נכשל, כי השני לא פירש כך את המחוזה. לדוגמה: יעקב סידר בהפתעה את החדר, אך אחיו לא מוצא כעת את המחברות שהניח על השולחן.

מהלך הפעילות

בקשו מהתלמידים לציין מצבים בחיים שיכולים לגרום לאדם לשמוח.

כתבו את הרעיונות על גבי הלוח.

הסבירו, כי ישנם אירועים שמחים ומקובלים (יום הולדת, חתונה, בר מצווה) וישנן חוויות המשמחות אותנו באופן אישי (מחמאה, ציון טוב, פעילות חברתית). שמחה היא תחושה סובייקטיבית. אפשר לשמוח גם באירועים שגרתיים ואפשר להתעצב גם באירועים שמחים.

שתפו במליאה בכל פעם באירוע אחר שהוכן מראש ובקשו מהתלמידים:

• לנסח מהי המחשבה שגורמת לשני לא לשמוח על אף שרצו לשמח אותו ("בגללו אני לא מוצא את המחברת"...) (עכשיו).

• לנסח מחשבה חלופית שתגרום לו כן לשמוח ("נעים להיכנס לחדר עכשיו").

סכמו, שמחה היא תוצאה של פרשנות ואפשר להשקיע מחשבה כדי לשמוח. הסבירו שאנשים שמחים אהובים יותר בחברה.

חלקו את התלמידים לזוגות ובקשו שידונו יחד על סיטואציה שבה הרגישו לא שמחים: איזו מחשבה הייתה יכולה לשנות את הרגשתם?

אפשרו שיתוף אחד או שניים במליאה.

שיח רגשי

הפיוט
'רנו גילו'

כיתות
ז-ח

ההחריזה בפיוט

זְכֹר צִדִּיק יְרוּם הָדוּד מְרַדְּכִי וְאַסְתֵּר בֵּת דָּוִד

נַעֲשֶׂה הֵנֶס עַל יְדוֹ הֶרְגוֹ לְכָל הַצֹּרְרִים

בכל בית יש שלושה חרוזים רצופים. החרוז הרביעי מתחרז עם המילה האחרונה של שאר הבתים: הודו-דודו-ידו. חרוז רביעי: צוררים כמו בסופי הבתים האחרים: דורים-סדורים-ספרים.

כיתות א'-ב'

• **חלקו** לתלמידים דף עם מילות הפיוט ובקשו מהם לחפש חרוזים נוספים לאורך הפיוט ולצבוע אותם.

• **בקשו** מהתלמידים לנסות להוסיף חרוזים עם מילים הקשורות לפורים.

• "ונהפוך הוא" - **בקשו** מהתלמידים לכתוב רשימת מילים הקשורות לפורים ולידן לכתוב את ההפך.

"בשמחה ובטוב לבב" - ערך השמחה

התורה מזהירה:

תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת ד' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב מְרֹב כָּל יְעַבְדְּתָּ אֶת־אֱלֹהֶיךָ... (דברים, כ"ח, מ"ז-מ"ח).

הפירוש הפשוט הוא, שעם ישראל לא עבד את הקב"ה בזמן שחי בשלווה ובשמחה, ולכן יעבוד את אויביו תוך חיים של רעב ומחסור.

אך הרמב"ם מביא פירוש אחר לפסוק זה:

"שהשמחה שישמח אדם בעשיית המצווה ובאהבת האל שציווה בהן, עבודה גדולה היא; וכל המונע עצמו משמחה זו ראוי להיפרע ממנו, שנאמר 'תחת אשר לא עבדת את ה' אלוהיך בשמחה ובטוב לבב' (הלכות לולב, ח', טו).

הרמב"ם מפרש שהביטוי "בשמחה ובטוב לבב" אינו מתאר את תנאי החיים החיצוניים, אלא את אופייה של עבודת ד' עצמה: מי שלא עובד את ד' מתוך שמחה, ראוי לעונש. נראה לכאורה שהרמב"ם קובע שיש מצווה להיות בשמחה תמיד!

כותב הזוהר הקדוש: "פתח רבי יהודה ואמר: 'עבדו את ד' בשמחה' (תהילים, ק' ב'), כאן למדנו שכל העבודה שצריך האדם לעבוד את הקדוש ברוך הוא צריכה להיות מתוך שמחה ורצון הלב - כדי שתהיה עבודתו בשלמות" (זוהר כי תבוא על פסוק "תחת אשר לא עבדת").

אחד הפתגמים המרוממים שאמר ה"בעל שם טוב" הוא בנושא השמחה - "עצבות נועלת שערי שמים, תפילה פותחת שערים נעולים - והשמחה בכוחה לשבר חומות".

משנכנס אדר מרבין בשמחה - שמחת חג הפורים

רמב"ם, הלכות מגילה וחנוכה פרק ב', הלכה י"ז: "מוטב לאדם להרבות

שיח ספרותי

הפיוט
'רנו גילו'

כיתות א-ב

במתנות אֲבִינִים, מְלֵה־רִבּוֹת בְּסֻעֹדָתוֹ וּבְשִׁלְחַ לְרַעְיוֹ--שָׁאִין שָׁם שְׂמֵחָה
גְּדוֹלָה וּמִפְאָרָה, אֲלֵא לְשִׂמְחָה לֵב עֲנִיִּים וִיתוּמִים וְאַלְמָנוֹת וְגֵרִים, שְׂהַמְשִׁימָה
לֵב הָאֲמֻלָּלִים הָאֵלּוּ מִדְּמָה בְּשִׂכְיָנָה, שֶׁנֶּאֱמַר 'לְהַחְיֹת רוּחַ שְׂפָלִים, וּלְהַחְיֹת
לֵב נִדְכָּאִים' (ישעיהו, נ"ז, ט"ו).

כיתות ג'-ד'

• לאחר הסבר מילות הפיוט, בקשו מהתלמידים להכין את הקריאה של הפיוט בצורות שונות: קריאת תיאטרון: בעצב, בשמחה, בקצב של מצעד, עם סימני שאלה בסוף כל שורה, סימני קריאה וכו'.
התלמידים יקראו בפני הכיתה את הקריאה שהכינו.
אמר רבי שמחה בונים מפשיסטה: "גדול כוחה של תפילה בשמחה יותר מכוחו של הבכי".

ומעשה שהיה בעת שהיה ר' שמחה בונים בנמל שבעיר דנציג, והנה נפל אדם אל המים וכמעט שטבע. קרא ר' שמחה בונים אל האיש, ואמר ביידיש: "גריס מער דעם לויטן", כלומר: "מסור דרישת שלום בשמי ללויטן". והנה, עזר ה' לאותו אדם, שאחז בקרש אחד וניצל.

לימים אמר ר' שמחה בונים כי לא יכול היה לעזור לטובע בגלל הבהלה הגדולה והצער שבהם היה שריו. אך כשאמר לטובע דבר בדיחה ונזרקה בו מעט שמחה, רק אז יכול היה לעזור לאיש שלא יטבע.

• **בקשו** מהתלמידים לכתוב עצות לחברים או לבני המשפחה כיצד להרבות בשמחה.

• **הסבירו** לתלמידים שחשוב להתאים לכל אדם את העצה המתאימה לו, לצורך שלו ולמצב שבו הוא נמצא.

• ביטויים ומילים של שמחה: ציירו על הלוח שמש ובקשו מהתלמידים לומר מילים וביטויים של שמחה. ניתן לחלק את כל המילים לקבוצות שונות: שדה סמנטי, תפקיד דקדוקי: פעלים, שמות עצם, מילות תואר וכו'.

כיתות ה'-ו'

• במסגרת תוכנית "בת מצווה" תכננו מסיבת פורים לכיתות הנמוכות בבית הספר. ניתן להכין משחקי חברה, משלוחי מנות, הצגות סביב התחפזות בכיתה, ועוד.

• **בקשו** מהתלמידים להכין דף הוראות להכנת משלוח מנות. ההוראות יכללו הצעות לשמירה על איכות הסביבה, למשל: להימנע משימוש בכלים חד-פעמיים. הדגישו בפני התלמידים שחשוב להתאים את משלוח המנות למקבל.

• **שאלו** את התלמידים: על מה אתם שמחים? בקשו מהתלמידים לכתוב על כרטיס מעוצב בצורת פרח או סמיילי או עיצוב אחר ותלו אותם תחת הכותרת "משנכנס אדר מרבין בשמחה".

• **בקשו** מהתלמידים לחשוב על חבר או בן משפחה שהם רוצים לשמח. איך ישמחו אותו? הם יכולים להתייעץ עם החברים בקבוצה.

שיח ספרותי

הפיוט
'רנו גילו'

כיתות ג-ד

הפיוט
'רנו גילו'

כיתות ה-ו

שיח ספרותי

הפיוט
"רנו גילו"
כיתות ז-ח

• **בקשו** מהתלמידים להביא לכיתה פיוטים שהם נוהגים לשיר בפורים.

• לשון הפיוט: הפיוט פותח במילים "רנו גילו" שהן צורות ציווי. בקשו מהתלמידים לחפש במגילה צורות ציווי. דוגמאות: לך כנוס, וצומו, מהרו, מהר קח.

כיתות ז'-ח'

משנכנס אדר מרבין בשמחה

שוחחו עם התלמידים על המשפט הזה.

• איזו שמחה יותר מתאימה לחודש אדר?

• איך אפשר בכלל לצוות על מישהו לשמוח?

• מקדו את הדיון בדרכים השונות להגיע לשמחה ובקשו מהתלמידים, לסיכום השיעור, לכתוב שני דברים שיכולים לעזור להם לשמוח במצב של קושי ועצבות.

• עודדו את התלמידים להיזכר בדברים ששימחו אותם כשהם היו קטנים ולראות אם הם משמחים אותם גם היום.

ברוח הדברים של הרמב"ם ניתן לערוך מבצעים שונים: שוק קח תן לתחפושות, תולים מודעות בשכונה/בבניין/בבית הספר לאיסוף מתנות לאביונים, גמ"ח תחפושות.

לפניכם קישור לתוכנית "מפתח הל"ב", שבה תוכלו למצוא הצעות נוספות לפעילויות לקראת חג פורים:

[מפתח הל"ב ערך "נתינה"](#)

יצירה לפורים: מסכות

מה המקור לעטיית מסכות בפורים?

במסכת חולין כתוב היכן סיפור המגילה מרומז בתורה: "אסתר מן התורה מניין"? מהפסוק "ואנוכי הסתר אסתיר" ורש"י מסביר "בימי אסתר היה הסתר פנים".

הגאון מווילנא מוסיף עומק נוסף בזה. אין כאן רמז בלבד, אלא הגדרה למהות המסר ממעשה פורים. כי נס זה היה בזמן שאין בית מקדש, ועם ישראל נתון בגלות. במצב זה נוטים לחשוב ולחשוש; מי יודע אם גם כאן וגם עתה אנו נתונים להשגחה מיוחדת מהקב"ה האם עדיין נזכה שיהיו ניסים מנת חלקנו? אולי ניסים שייכים רק לתקופות אחרות בהיסטוריה?

פורים הוא התשובה לחששות אלו: למרות הגלות - זכינו לנס. גם כשאין ניסים אדירים כמו קריעת ים סוף, גם כשעם ישראל אינו בשיא פריחתו, גם בזמן 'הסתר' זוכים לנס של 'אסתר'.

כשאנו בגלות, הקב"ה "לובש מסכה". הוא אינו מראה את עצמו בצורה של התגלות ולמרות זאת הוא מנהל את הכול, בדרך הטבע. מבעד לערפל בו ממשיך העולם לנהוג כהרגלו.

זהו עיקר המסר של פורים. שהעולם הוא רק מסכה, כזו שלובש ה' בכבודו ובעצמו. וזה הטעם לכך שנוהגים ללבוש מסכות בפורים. בכך אנו מכירים ברעיון שיש ללמוד ולהפיק מן הסיפור שבמרכזו של החג. אנו מזדהים עם העובדה שמבט שטחי על מאורעות החיים - כמוהו כמו מבט על מי שלובש מסכה, שבכך מפסידים את ההבטה בדמות האמיתית העומדת לפנינו (על פי מאמרו של הרב הדר מרגולין).

כיתות א'-ג'

ציור על מסכות

החומרים

- מסכות עיניים
- נצנצים
- פייטים
- נוצות
- כלים
- טושים
- דבק טאט

תהליך העבודה

בקשו מהתלמידים לעצב ולצבוע את המסכה כיד הדמיון הטובה.

שיח אמנותי

הפיוט
'רנו גילו'

הפיוט
'רנו גילו'

כיתות א-ג

שיח אמנותי

הפיוט
'רנו גילו'
כיתות ד-ו

הפיוט
'רנו גילו'
כיתות ז-ח

כיתות ד'-ו'

ציור על מסכות

החומרים

- מסכות פנים לבנות
- נצנצים
- נוצות
- דפים צבעוניים
- כלים
- טושים
- עפרונות
- דבק טאט

חומרי השראה

תמונות של מסכות עכשוויות ומההיסטוריה (לדוגמה: מסיכות אפריקאיות, מסיכות מוונציה).

תהליך העבודה

בקשו מהתלמידים לעצב ולצבוע את המסכה על פי רגש מסוים שאותו היו רוצים לבטא.

כיתות ז'-ח'

עיצוב מסכות

החומרים

- מסכות לבנות פשוטות
- קרטון ביצוע
- כלים
- טושים
- דבק BIG / דבק חם

חומרי השראה

תמונות של מסכות עכשוויות ומההיסטוריה (לדוגמה: מסכות אפריקאיות, מסכות מוונציה).

תהליך העבודה

בקשו מהתלמידים:

- למקם את המסכה על הקרטון ביצוע (בצד, באמצע וכו') ולהדביק.
- לצייר על המסכה דוגמאות ועיטורים (עיגולים / משבצות / קווים מעניינים / אורנמנטיקה וכדומה).
- להמשיך את אותו עיטור על הקרטון ביצוע, שהעיטור ימשיך באותו סגנון ו"ישפך" על הקרטון ביצוע.
- נוצר אפקט מרשים בחיבור של המסכה התלת-ממדית למשטח הדו-ממדי



שיח מוזיקלי

הפיוט
'רנו גילו'

כיתות א-ג

הפיוט
'רנו גילו'

כיתות ד-ח

כיתות א'-ג'

בית ופזמון

בקשו מהתלמידים להקשיב לפיוט.

שאלו: מהם החלקים המשתנים בשיר? ומהם החלקים החוזרים?

קראו לחלקים המשתנים "בתים" ולחלקים הקבועים "פזמון".

בחרו פיוט אחר שהתלמידים מכירים, שגם בו יש חלוקה לבתים ולפזמון, ומצאו בו את הבתים ואת הפזמון (לדוגמה: יונה מצאה בו מנוח, ברוך אל עליון).

נסו למצוא פיוט אחר, שבו המבנה אינו בתים ופזמונים.

תארו יחד את המבנה.

ערכו דיון על אודות המבנה של הפיוט החדש וההבדלים בין הפיוטים.

כיתות ד'-ח'

פתיחת השיר (פעילות זו מתאימה גם לשכבה הצעירה)

בקשו מהתלמידים להקשיב לפתיחה.

שאלו את התלמידים:

- מהו הכלי המנגן? (חליל ערבי). לאיזו משפחה במוזיקה הוא שייך? (כלי נשיפה).
- אילו סוגי חלילים אתם מכירים? (חליל צד, חלילית, חליל ערבי, פיקולו וכו').
- האם, לדעתכם, מדובר בחליל רגיל? (לא, אלא חליל ערבי).
- **ציינו** ששמו של החליל הערבי הוא "חליל נאי". ציינו את מקור השם - המילה "נאי" בערבית משמעותה "קנה". לכן נקרא השם "נאי", בקשר ישיר לחומר שממנו הוא מיוצר במקור.
- **הראו** לתלמידים את התמונות של שני החלילים - חליל ערבי וחליל קלאסי, ובדקו מה ההבדלים ביניהם.
- **התייחסו** לאורך הקנה, לחלקים, למספר הנקבים וכמובן לאופי המנגינה שהוא מפיק.

אופי הבית והפזמון

- **הציגו** לתלמידים כרטיסים ובהם מילים המתארות תכונות אופייניות, נינוח, שמח, עצוב, איטי, מהיר, שקט, קופצני וכו'.
- **בחרו** תלמידים שייגשו ללוח ויניחו את הכרטיסים בטבלה שבה שתי עמודות: "בית" ו"פזמון", וכך יאפיינו את הניגודים שביניהם.
- **ערכו** דיון על בחירת התלמידים - האם כולם מסכימים עם בחירתם?
- **דייקו** את התכונות תוך הקשבה לדעותיהם השונות של התלמידים.

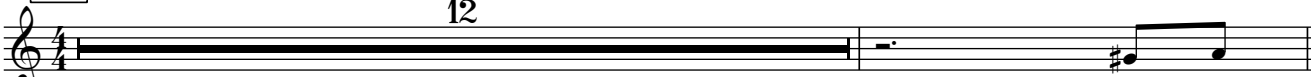
פיוט 'רנו גילו'

לחן : עממי

♩ = 134

Intro

12



רו -

A1

14 E Dm Am



נו - גי - לו כל ה - ב - רו - אים ל -

18 Dm E



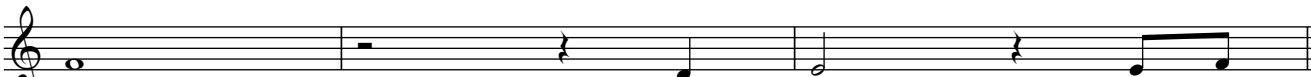
אל ה - נא - דר ב - א - לים יום

22 E



שמ - חה ו - תה - מש ל - י - הו - דים חוק ע - לי - נו - ל -

26 Dm E



דור רים ז -

B1

29 E



כר - דיק - צ - רום - הו - דו - מר - ד - כי - ו - אס - תר - בת - דו - דו - נ -

33 E Dm E



ע - נס - ה - על - דו - הר - גו - ל - כל - ה - צו - ר - רים - ת -

38 E



ל - מן - ה - בן - מ - ד - תא - על - עץ - מי - ח - א - רי - כ - תא - ב - ו -

42 E Dm E



ניו קן - פור רים - דו - ס - רה - קו - ב - לם - כו - תא - א - רי - שי - ע - ריו - ח - א -

2 **A2**

47 E Dm Am
ה - יה ב - יד טו - ב - מ

50 Dm E
אוי - בי - הם נמ - ל - טו ב -

54 E
לי - לה עי - ני - ה - מ - לך ה - בי - טו ש - לח - בי קש - ה -

58 Dm E E Dm Am
ס - פ - רים יב - או שב - ח - ל - הי - יות ראש - בי -

63 Dm E
מי מ - לך א - חש - ו - רוש ש - נע -

67 E Dm E
א - בל ו - ראש - פוי - ח - נב - זה - ל הוא ה - כל - ש - רים - ז -

B2
73 E
כר - דיק - צ - רום - הו - דו - מר - ד - כי - ו - אס - תר - בת - דו - דו - נ -

77 E Dm E
ע - ש - נס - ה - על - דו - הר - גו - ל - כל - ה - צו - ר - רים - ת -

82 E
ל - מן - ה - בן - מ - ד - תא - על - עץ - שים - מי - ח - א - רי - כ - תא - ב - ו -

86 E Dm E
ניו - ח - א - ריו - שי - ע - א - רי - תא - כו - לם - קו - ב - רה - ס - דו - רים - שיר - ל -



אשירה

לקידום שיח רגשי חברתי
מחוז החרדי במשרד החינוך

91 **A3** E Dm Am
ל - אל שיר ו - גי - לה ב -

94 Dm E
יום מק - רא ה - מ - גי - לה טוב כי

98 E
מר - ד - כי ל - מ - לך נג - לה ו - ק - רן ע -

102 Dm E Dm Am
מו ה - רים זק - ח עם ב - ני ה - ג - בי - רה ו -

107 Dm E
שלח מ - נ - חם במ - ה - רה תב - ו

111 E Dm E
נה ל - נו בית ה - ב - חי - רה אז נ - ע - לה עו - לות פ - רים ז -

B3

117 E
כר - דיק - צ כי - ד מר - דו הו - רום י על - נס - ה - ש - ע

121 E Dm E
על י - דו הר - גו כל - ל צו - ר רים - ת

126 E
ל - מן - ה בן מ - ד - תא על עץ שים - מי - ח א - רי - כ - תא ו - ב - ו

130 E Dm E
ניו א - ח - א רי - שי - ע תא - א - כו - לם - רה קו - ב ס - דו - רים